

Rekenbeleid Metameer

Eigenaar document: Michel Hendriks / Jaap Folkersma

Datum opgemaakt februari 2022, versie: 1

Volgnummer	273	
Datum behandeling DO	15 februari 2022	
Datum naar MR	10 maart 2022 ter informatie	
Communicatie naar ouders/leerlingen	n.v.t.	Door:
Communicatie naar personeel		Door:
Datum ingang		

The logo for Metameer, featuring the word "metameer" in a green, pixelated, lowercase font.

Rekenbeleid

Alleen maar rekenen uit een boek biedt kinderen onvoldoende bagage voor rekenen in het dagelijks leven en voor hun toekomstig beroep. (Mieke van Groenestijn, lector gecijferdheid)

februari 2022

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Missie, visie en ambitie van Metameer.....	3
2.1 Missie	3
2.2 Ambities.....	4
2.3 Visie op onderwijs.....	4
3. Succesfactoren rekenonderwijs.....	5
3.1 Schoolleiding en docenten geven rekenen een belangrijke plaats in de school.....	5
3.2 De verantwoordelijkheid voor rekenonderwijs is breed belegd binnen de school.....	6
3.3 De docenten stemmen rekenstrategieën en didactiek op elkaar af.....	6
3.4 De schoolleiding investeert in de rekendidactische vaardigheid van docenten.....	6
3.5 Het rekenonderwijs grijpt terug naar de basis en sluit aan bij de voorgeschiedenis van de leerlingen.....	6
3.6 Directe instructie en oefeningen op het juiste niveau; aandacht voor de minder sterke leerling.....	7
3.6.1 Praktijk Stevensbeek.....	7
3.6.2 Praktijk Boxmeer.....	7
3.6.3 Ambitie.....	8
3.7 De rekenlessen kennen een duidelijke structuur	8
3.8 Rekencoördinator.....	8
3.8.1 Coördineren van het rekenbeleid	8
3.8.2 Fungeren als inhoudelijke deskundige op het gebied van rekenen.....	8
3.8.3 Eerste aanspreekpunt op het gebied van rekenen.....	9
4. Toetsing	9
5. ICT.....	9
6. Doelstellingen	10
7. Nieuwe ontwikkelingen.....	10
Bronnen.....	11
Bijlage.....	12
Bijlage 1 Activiteitenplan 2021-2022	12

1. Inleiding

Goed leren rekenen is belangrijk. Om straks goed te kunnen functioneren in persoonlijke, maatschappelijke en beroepsmatige situaties is het noodzakelijk dat leerlingen nu op school goed rekenonderwijs krijgen (Brandt-Bosman & Kaskens (2012). Bovendien werken goede resultaten bij het (taal- en) rekenonderwijs door in de resultaten van overige vakken (Gelderblom, Kooijman & Vernooy, in Ballering & Van Drunen, 2011).

Met de invoering van de wet 'Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' (2010) staat bij scholen voor het voortgezet onderwijs het onderhouden en verhogen van de rekenvaardigheid van leerlingen weer op de agenda. De referentieniveaus schrijven voor wat leerlingen aan het eind van het voortgezet onderwijs in elk geval moeten beheersen op het gebied van rekenen. Leerlingen dienen aan het eind van vmbo minimaal niveau 2F te beheersen, leerlingen aan het eind van havo en vwo niveau 3F.

Samen met de invoering van de referentieniveaus introduceerde de overheid een centrale rekentoets voor het voortgezet onderwijs. Inmiddels kent het voortgezet onderwijs vanaf het schooljaar 2019-2020 deze rekentoetsen niet meer. De afschaffing van de centrale rekentoets betekent echter niet dat een school geen aandacht meer hoeft te schenken aan verwerving, gebruik, consolidatie en onderhoud van de rekenvaardigheid. De referentieniveaus zijn immers nog steeds van toepassing.

Vanaf de invoering van de rekentoets heeft het rekenonderwijs bij Metameer meer prioriteit gekregen en zijn leerlingen voorbereid om de rekentoets succesvol af te ronden. Metameer is zich bewust van het belang van het aanleren en onderhouden van rekenvaardigheden, waardoor ook na de afschaffing van de rekentoets de ambitie blijft om rekenonderwijs van hoge kwaliteit aan te bieden om minimaal aan de eisen van 2F, respectievelijk 3F te voldoen. Bovendien streeft Metameer naar een doorlopende leerlijn rekenen van het po naar het vo en vervolgens naar het vervolgonderwijs.

2. Missie, visie en ambitie van Metameer

2.1 Missie

Metameer is een krachtige regionale leergemeenschap voor voortgezet onderwijs waar leerlingen en medewerkers bouwen aan wie ze in wezen zijn. Het stimuleren van brede ontwikkeling staat centraal. Hierbij is het bewust inzetten van talenten essentieel. Zo willen we een betekenisvolle en duurzame bijdrage leveren aan de wereld om ons heen. Vanuit onze kernwaarden aandacht, kwaliteit en innovatie realiseren we een grote variatie aan opleidingen in een passende leeromgeving.

Metameer gaat voor brede vorming in een krachtige regionale school, zodat leerlingen:

- zich bewust zijn van hun persoonlijke kwaliteiten en interesses, om zo - individueel en samen - sturing te kunnen geven aan hun eigen ontwikkeling;
- de mogelijkheid krijgen om nu en in de toekomst een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de maatschappij;
- op een passend niveau een diploma halen en een goede vervolgkeuze maken.

Figuur 1 - Brede vorming in krachtige school

2.2 Ambities

Om onze hoofdambitie 'brede vorming in een krachtige regionale school' te realiseren, richten we ons in de periode 2019-2023 op drie speerpunten:

- het stimuleren van zelfverantwoordelijk leren
- het verstevigen van onze lerende organisatie
- het intensiveren van partnerschappen

2.3 Visie op onderwijs

De maatschappij verandert in een steeds sneller tempo. Dit vraagt van toekomstige deelnemers aan die maatschappij dat zij naast de meer traditionele (basis)kennis en vaardigheden over zelfregulerende vaardigheden dienen te beschikken, opdat ze hun inhoudelijke bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van de maatschappij. Om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften is een verschuiving nodig van de focus op onderwijzen naar de focus op leren en parallel daaraan een verschuiving van het begeleiden op leertaken naar denken in en handelen vanuit (leer)doelen. Het streven is leerlingen te leren om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces. Om dit streven te realiseren, richten we ons op vier doelen die onderling nauw samenhangen.

Figuur 2 - Zelfverantwoordelijkheid stimuleren

Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen is het belangrijk dat ons onderwijs inspeelt op de hiermee gepaard gaande gemeenschappelijke behoeften van leerlingen. Tegelijkertijd vraagt de samenleving steeds meer om onderwijs dat aansluit bij individuele behoeften en talenten van de kinderen. Dit betekent dat we toewerken naar een balans tussen enerzijds individuele leertrajecten die inspelen op de eigen, authentieke talenten en leerbehoeften van de leerlingen, en anderzijds leertrajecten die tot stand komen in de dynamiek van de groep om het leren te verdiepen. Zo leren we van en met elkaar.

3. Succesfactoren rekenonderwijs

Goed rekenonderwijs daagt leerlingen in een interactief leerproces uit om problemen uit de wereld om hen heen via slim en overzichtelijk rekenwerk te doorgronden en op te lossen. Het leert ze om rekenkundige en grafische manipulaties te doorzien en het maakt hen mondig op het gebied van getallen en berekeningen. Het Steunpunt taal & rekenen vo heeft een onderzoek verricht op een aantal scholen die bij rekentoets relatief goede resultaten geboekt hebben (2014). Naar aanleiding van dit onderzoek zijn zeven succesfactoren geformuleerd.

3.1 Rekenen heeft een belangrijke plaats in de school

Metameer heeft het rekenen op de agenda staan. Het spreekt voor zich dat het rekenbeleid niet los van het taalbeleid gezien kan worden. Rekenen is taliger geworden, waardoor de resultaten van de rekentoetsen een duidelijke correlatie vertonen met het beheersen van de taalvaardigheden. Leerlingen die taalvaardiger zijn, zullen zich daarmee eenvoudiger kunnen bekwamen in het rekenen.

Schoolbreed is één van de directieleden verantwoordelijk voor het beleid. Hij heeft zes maal per jaar overleg met de teamleider die het rekenbeleid in zijn portefeuille heeft. Het directielid fungeert daarbij als een sparringpartner. Deze teamleider is beleidsvoorbereidend en beleidsvormend. Deze teamleider maakt samen met de rekencoördinatoren het activiteitenplan per schooljaar en is verantwoordelijk voor de controle op de uitvoering hiervan, over de voortgang en de resultaten rapporteert de teamleider, drie maal per jaar aan de directie. De teamleider schrijft daarvoor een korte verantwoording en licht die in het directieoverleg toe. Wiskundedocenten, rekendocenten en docenten

waarbij rekenvaardigheden in hun vak aan bod komen zijn vooral betrokken bij het aanleren, gebruiken, consolideren en onderhouden van de rekenvaardigheden. Mentoren van klas 1, 2 en 3 monitoren de rekenresultaten met behulp van de volgroetsen van Cito.

3.2 De verantwoordelijkheid voor rekenonderwijs is breed belegd binnen de school

Metameer kent naast de eindverantwoordelijken vanuit de leiding een rekencoördinator. Deze volgt de totale schoolresultaten, analyseert deze en stelt naar aanleiding daarvan jaarlijks een activiteitenplan op. Daarnaast kan zij collega's ondersteunen in de didactiek van het rekenen.

De jaarlaagcoördinatoren bespreken de resultaten van de citotoetsen met hun mentoren. Wanneer nodig kan de mentor met de leerling leerdoelen op het gebied van rekenen formuleren, waarbij de leerling onder begeleiding het cyclisch proces doorloopt van feed-up (waar ga ik naar toe?), naar feedback (hoe sta ik ervoor?) naar feedforward (wat is mijn volgende stap?).

Sinds september 2021 hebben wiskundeleraars toegang tot de portal van Cito om de resultaten van hun leerlingen te bekijken, wat hen per domein inzicht geeft in de behaalde resultaten. Mocht hier aanleiding toe zijn, dan kan hier klassikaal of individueel actie op genomen worden. De rekencoördinator volgt de resultaten en zet deze actie uit op de betreffende locatie. In het activiteitenplan worden de taken en de acties van de rekencoördinator beschreven.

3.3 De docenten stemmen rekenstrategieën en didactiek op elkaar af

Het gebruiken en onderhouden van basisvaardigheden op het gebied van rekenen vindt voor een belangrijk deel plaats tijdens het toepassen in andere leergebieden en praktijksituaties. De aanpak die bij rekenen is aangeleerd moet bij de docenten van andere vakken bekend zijn en zoveel mogelijk worden gebruikt. Op dit moment worden er vrijblijvend afspraken gemaakt door docenten van andere vakken met docenten rekenen en wiskunde over een eenduidige didactiek. Vanaf het schooljaar 2021-2022 is hier meer aandacht voor (Zie bijlage 1).

3.4 De schoolleiding investeert in de rekendidactische vaardigheid van docenten

De afgelopen jaren is er veel gepubliceerd over relevante rekendidactische kennis en vaardigheden. In het protocol ERWD (ernstige reken-, wiskunde problemen en dyscalculie) zijn diverse didactische modellen uitgewerkt, die goed bruikbaar zijn bij het aanbieden van goed rekenonderwijs. 'Wat rekenonderwijs "goed" maakt voor zwakke rekenaars is ook goed voor alle andere rekenaars', aldus het protocol (Van Groenestijn, Van Dijken & Janson, 2012). Dit protocol biedt handvatten om binnen de school één 'rekentaal' te gaan spreken. ([protocol-erwd-vo.pdf](#))

Behalve het op elkaar afstemmen van rekenstrategieën en didactiek, heeft de rekencoördinator ook een taak in het aanleren van deze didactiek bij collega's van andere vakken. Het leerdoelgericht werken en het didactisch coachen ondersteunen collega's om leerlingen de doelen van het rekenonderwijs te laten bereiken.

3.5 Het rekenonderwijs grijpt terug naar de basis en sluit aan bij de voorgeschiedenis van de Leerlingen

Het spreekt voor zich dat het aanleren van nieuwe rekenvaardigheden aansluit op het beheersingsniveau van de leerling. Uit onderzoeken blijkt dat de didactiek en de rekenmethodes van het po verschillen met die van het vo. De rekencoördinator van Metameer kent de rekenpraktijk van het po en waarborgt de doorlopende leerlijn.

Mentoren en vakdocenten kunnen gebruik maken van de gegevens uit het onderwijskundig rapport en de eindtoets van groep 8. Vervolgens komen er per leerling resultaten beschikbaar na de cito-volgroetsen. Vanaf toets 1 is de ontwikkeling per domein t.o.v. de vorige toets zichtbaar. De resultaten worden geanalyseerd en geven input voor het leerproces.

3.6 Directe instructie en oefeningen op het juiste niveau; aandacht voor de minder sterke leerling

Het volgen van de resultaten en observaties tijdens de lessen geven inzicht in het niveau van de individuele leerling. De ontwikkeling van de rekenvaardigheid wordt gevolgd en waar nodig worden interventies gepleegd. Docenten stimuleren leerlingen om veel te oefenen in de lessen. Goede rekenresultaten lijken sterk samen te hangen met de mate waarin leerlingen tijd en ruimte krijgen om te oefenen. Digitale methoden bieden veel mogelijkheden voor leerlingen en docenten, maar kunnen de persoonlijke feedback van de vakdocent niet vervangen.

Het is belangrijk dat de docent tijdig signaleert dat leerlingen achterblijven (of juist voorlopen). Een achterstand bij rekenen ontstaat in een vroegtijdig stadium (Kroesbergen & Van Luit, in Buitenhuis e.a., 2012). Als docenten eenmaal weten waar hun leerlingen staan, is het vervolgens tijd om actie te ondernemen door vakinhoudelijke en vakdidactische interventies.

De literatuur (Buitenhuis e.a., 2012) verwijst naar de volgende aspecten van goed rekenonderwijs: Onderwijsinhoudelijk:

- haalbare en uitdagende doelen stellen,
- effectieve feedback geven,
- geprofessionaliseerd zijn in nieuwe theorieën en aanpakken.

Randvoorwaarden:

- een veilige onderwijsomgeving,
- samenwerken met alle betrokkenen (waaronder ouders),
- collegialiteit onder de professionals.

3.6.1 Praktijk Stevensbeek

Leerlingen die instromen in het vmbo krijgen vanaf de brugklas één uur rekenen in de week aangeboden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methode Startrekenen, zowel fysiek als digitaal. De adaptieve digitale methode maakt het mogelijk om aan te sluiten bij het niveau van de leerling, daagt de leerling uit een vervolgstap te maken en ondersteunt wanneer extra oefenen wenselijk is. De uitgebreide voortgangsmodule maakt het voor de docent mogelijk de resultaten te volgen.

Binnen de klassen van het havo en vwo wordt rekenen niet standaard aangeboden. Leerlingen die uitvallen op rekenen kunnen cognitieve ondersteuning krijgen, die via de zorgcoördinator wordt aangevraagd.

Voor leerlingen die geen wiskunde in het examenpakket hebben, worden in leerjaar 4 (vmbo) , leerjaar 5 (havo) en leerjaar 6 (vwo) vanaf januari extra lessen verzorgd om hen voor te bereiden op het schoolexamen rekenen.

3.6.2 Praktijk Boxmeer

In klas 2 vmbo en 3 vmbo staat rekenen voor één lesuur op het rooster en wordt verzorgd door de wiskundedocent. In klas 2 wordt de digitale methode Startrekenen gebruikt vanwege het adaptief karakter. De fysieke methode wordt slechts gebruikt in geval van een technische storing. In klas 3 worden rekenopdrachten gekoppeld aan de onderwerpen die bij wiskunde aan bod komen, bijvoorbeeld kwadraat rekenen bij de stelling van Pythagoras. De vmbo4-leerlingen, die geen wiskunde in het examenpakket hebben, hebben twee perioden het vak rekenen in hun rooster. Dit vak wordt met een schoolexamen afgesloten.

In de brugklas staat (nog) geen rekenen op het rooster. De wiskundedocenten hebben onderling afgesproken in ieder geval één keer per week energizers met rekenopdrachten in te zetten.

3.6.3 Ambitie

Het is de bedoeling dat vanaf schooljaar 2022-2023 de rekenlessen op beide locaties hetzelfde ingevuld gaan worden. In klas 1 en 2 wordt de methode Startrekenen tijdens de wiskundelessen gebruikt voor de verwerving, gebruik, consolidatie en onderhoud van de rekenvaardigheden. Voor de locatie Boxmeer betekent dit dat een wijziging in de lessentabel wenselijk is. Een uur wiskunde van klas 3 wordt verplaatst naar de brugklas.

In klas 3 komen de rekenvaardigheden aan bod in de wiskundelessen en andere rekengelerde vakken. In klas 4 vmbo wordt voor de leerlingen zonder wiskunde twee perioden één lesuur rekenen in het rooster opgenomen, waarin het PTA voor het vak leidend is. De rekencoördinator zorgt voor advisering en afstemming van didactiek. Behalve de wiskundedocenten worden hier ook docenten van rekengelerde vakken bij betrokken. Tijdens deze bijeenkomsten is ook aandacht voor de doorlopende leerlijn naar het vervolgonderwijs.

Docenten die de rekenopbrengsten willen verbeteren doen er volgens Buitenhuis e.a. (2012) goed aan in elk geval de 'zes componenten van effectief onderwijs' centraal te zetten:

- toetsbare en hoge doelen stellen,
- voldoende tijd en extra tijd voor risicoleerlingen,
- doorgaande lijn in het aanbod,
- goede instructie geven,
- convergente differentiatie als uitgangspunt,
- monitoring, vroegtijdig signaleren en reageren.

3.7 De rekenlessen kennen een duidelijke structuur

Lesobservaties uit het onderzoek van de VO-Raad laten zien dat goed klassenmanagement en een duidelijke structuur in de lessen noodzakelijk zijn voor goed rekenonderwijs. Onderstaande lesopbouw wordt geadviseerd:

- het benoemen van de doelstellingen in de les,
- klassikale instructie,
- zelfstandig werken en gezamenlijke lesafsluiting met reflectie op en evaluatie van het geleerde.

Docenten hebben aandacht voor het rekenproces: zij hebben een goed beeld van de manier waarop leerlingen aan hun antwoorden komen en van de rekenstrategieën die leerlingen gebruiken.

3.8 Rekencoördinator

Uit bovenstaande succesfactoren blijkt dat de rekencoördinator een belangrijke rol heeft in de totstandkoming en uitvoering van het beleid en hij/zij wordt hiervoor gefaciliteerd. Vandaar dat de taken van de rekencoördinator hieronder nogmaals expliciet worden weergegeven.

3.8.1 Coördineren van het rekenbeleid

De rekencoördinator is verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het rekenbeleid. Hij/zij geeft specifieke informatie over het ambitieniveau van de school op het gebied van rekenen, het huidige niveau van de leerlingen, de wijze waarop gewerkt wordt aan het behalen van de gestelde rekenbeleidsdoelen, de toetskalender en de evaluatiecyclus. De rekencoördinator is een gesprekspartner van de directie in het opzetten en aansturen van beleid.

3.8.2 Fungeren als inhoudelijke deskundige op het gebied van rekenen

Een rekencoördinator is inhoudelijk deskundig op het gebied van rekenen. Er wordt van hem/haar verwacht dat hij/zij op de hoogte is van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van rekenen en dat hij/zij deze kennis en expertise de school binnenbrengt. Ook speelt de coördinator een rol in de deskundigheidsbevordering binnen de school (als adviseur, trainer of coach van collega's).

3.8.3 Eerste aanspreekpunt op het gebied van rekenen

De rekencoördinator is gesprekspartner op meerdere lagen van de organisatie, van directie tot collega-leraren. In zijn/haar adviesfunctie aan de directie kan hij/zij bijvoorbeeld informatie verschaffen over resultaten van leerlingen, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe interventies. Op die manier kan hij/zij een bijdrage leveren aan schoolspecifieke keuzen in het rekenbeleid. De coördinator heeft meestal ook lesgevende taken. Hij/zij ervaart dus, net als collega's, de effecten van ingezette interventies op het rekenniveau en de prestaties van de leerlingen. Extern vertegenwoordigt de rekencoördinator de school, bijvoorbeeld in samenwerkingsverbanden om de doorlopende leerlijnen vorm te geven.

4. Toetsing

De wijze van toetsen sluit aan op de toetsvisie, zoals deze in het toetsbeleidsplan van Metameer is opgenomen. Vanuit de visie op zelfverantwoordelijk leren ontstaat een leer- en toetscultuur waarin leerlingen bewust zijn van wat ze waarom leren en waarin ze leren kiezen welke leeractiviteiten en leerstrategieën hen helpen om de leerdoelen te bereiken. Dat vraagt om formatief handelen van docenten. Met formatief handelen wordt effectief lesgeven en betekenisvol toetsen bedoeld, waarbij leerlingen onder begeleiding van de docent een cyclisch proces doorlopen van feed-up (waar ga ik naar toe?), naar feedback (hoe sta ik ervoor?) naar feedforward (wat is mijn volgende stap?). Kortom, met behulp van allerlei (formatieve) activiteiten en werkvormen krijgen en geven docenten inzicht in wat er geleerd is en geven ze daar vervolgens feedback op. Op deze manier kunnen docenten stapsgewijs met leerlingen toewerken naar een toets die een reëel beeld schetst van het leerproces dat daar aan vooraf is gegaan. De uitkomst van zo'n toets kan dan geen verrassing zijn, maar is een logisch gevolg van het leerproces.

Het doel van summatieve toetsing is het afronden van het leerproces. Na een bepaalde periode wordt beoordeeld of de leerling de beoogde leerdoelen in voldoende mate beheerst. Vervolgens wordt de overstap gemaakt naar het volgende onderdeel of niveau.

Binnen het vak rekenen worden twee summatieve toetsen per leerjaar afgenomen. Het formatief handelen staat ten dienste van de summatieve toetsen. Dit formatief handelen maakt onderdeel uit van iedere les, iedere les staat in het teken van leren.

In leerjaar 1, 2 en 3 worden de toetsen uit het Cito Volgsystem VO afgenomen. De resultaten van deze toetsen worden geanalyseerd door de reken coördinator en geven input voor het leerproces.

5. ICT

De methode die op Metameer gebruikt wordt is Startrekenen Online van de uitgever Deviant.

De leerlingen:

- kunnen op iedere gewenst niveau de stof inoefenen
- kunnen instructiefilmpjes bestuderen wanneer zij deze nodig hebben
- krijgen direct inzicht in waar zij staan in het leerproces
- kunnen met de 3D game spelenderwijs passend binnen hun leefwereld de opgedane kennis toepassen.

De docent:

- kan meekijken met de leerling
- kan de voortgang van de leerling bekijken en hierop vervolgstappen uitzetten

De citotoetsen worden vanaf 2021-2022 digitaal afgenomen, waardoor de resultaten snel beschikbaar zijn en de organisatielast aanzienlijk vermindert.

6. Doelstellingen

Wanneer het rekenbeleid zoals beschreven hoopt Metameer de onderstaande doelen te bereiken:

	Toets 0	Toets 1	Toets 2	Toets 3
Basisberoepsgerichte leerweg	75% 2A	80% 2A	85% 2A	90% 2A
Kaderberoepsgerichte leerweg	75% 2F	80% 2F	90% 2F	95% 2F
Gemengde/theoretisch leerweg	75% 2F	85% 2F	95% 2F	100% 2F
Havo	75% 2F	85% 2F	95% 2F	100% 3F
VWO	75% 2F	85% 2F	95% 2F	100% 3F

7. Nieuwe ontwikkelingen

Het ligt in de bedoeling dat er over een aantal jaren nieuwe wiskundevakken in het vmbo ingevoerd worden, waarvan er één voor alle leerlingen verplicht is en die in meer of mindere mate de inhoud van referentieniveau 2F omvat. Dat betekent dat rekenen in het vmbo op termijn in een of andere vorm weer terugkomt. In havo en vwo wordt verondersteld dat wie minimaal een vijf op wiskunde A, B of C gehaald heeft, voldoende rekenvaardigheid beheerst (*Een nieuw perspectief voor rekenen in het voortgezet onderwijs. Gesprekstabfels rekenen vmbo en havo/vwo februari 2018*).

Bronnen

- Brandt-Bosman, R., Gerrits, P. (2014). Ingrediënten voor een breed gedragen rekenonderwijs
CPS, Amersfoort 2014
- Gesprekstafels rekenen vmbo en havo/vwo (februari 2018). Een nieuw perspectief voor rekenen in het voortgezet onderwijs (bijlage bij Kamerbrief over uitwerking motie over rekentoets voortgezet onderwijs)
- Brandt-Bosman, R., Gerrits, P., Loman, E. & Moonen. B. (2013). Opbrengstbewust handelen bij rekenen in het voortgezet onderwijs (vernieuwde uitgave). Amersfoort: CPS, in opdracht van het ministerie van OCW.
- Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen (2008). Over de drempels met rekenen Consolidëren, onderhouden, gebruiken en verdiepen. Onderdeel van de eindrapportage van de Onderdeel van de eindrapportage van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen
- Metameer (2020). Toetsbeleidsplan TOETSING ALS KANS OM TE LEREN
- Rekenbeleidsplan College Den Hulster Venlo 2014-2017
- Steunpunt taal & rekenen (2014). Rekenlessen uit de praktijk
- Steunpunt taal & rekenen (2016). Rekenen op het vo Rapportage Intensiveringstraject Rekenen VO tweede tranche
- Van Groenestijn, M., van Dijken, G., Janson, D. (2012) Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie VO en VSO. Van Gorcum
- Van Merwijk, F. (2012). Rekenen, daar is eigenlijk niets aan - invoering van de referentieniveaus in het voortgezet onderwijs - Hs. Arnhem en Nijmegen

Bijlage

Bijlage 1 Activiteitenplan 2021-2023

Datum	Activiteit	Betrokkenen	Eigenaar
	Vaststellen rekenbeleid		
	Aanstellen rekencoördinator		
	Facilitering rekencoördinator		
	Overleg wiskundedocenten		
	Overleg-overige docenten rekenvaardigheden		
	Vaststellen taken en faciliteiten reken coördinator		